

Konf. 14.3

Procedury w sprawie przestrzegania postanowień CITES

ODWOŁUJĄC SIĘ do Decyzji 12.84, w której Konferencja Stron poleciła Sekretariatowi opracowanie zbioru wytycznych dotyczących wypełnienia obowiązków związanych z wdrażaniem Konwencji do rozważenia przez Stały Komitet;

PRZYPOMINAJĄC PONADTO, że na swoim 50 spotkaniu (Genewa, 2004) Stały Komitet podjął Decyzję o powołaniu otwartej grupy roboczej do opracowania takich wytycznych;

KONFERENCJA STRON KONWENCJI

ODNOTOWUJE *Przewodnik do procedur w sprawie przestrzegania postanowień CITES*, zawarty w Załączniku do niniejszej Rezolucji; oraz

ZALECA odwoływanie się do Przewodnika, gdy rozwiązywane są sprawy przestrzegania postanowień CITES.

Załącznik

Przewodnik do procedur w sprawie przestrzegania postanowień CITES

Cel i zakres

1. Celem niniejszego Przewodnika jest poinformowanie Stron i innych o procedurach CITES dotyczących promowania, ułatwiania i dojścia do przestrzegania postanowień Konwencji, a zwłaszcza udzielania pomocy Stronom w spełnieniu ich obowiązków związanych z przestrzeganiem tych postanowień.

Mianowicie, Przewodnik opisuje istniejące procedury w celu ułatwienia spójnego i efektywnego rozwiązywania problemów przestrzegania postanowień Konwencji związanych z wypełnianiem

obowiązków z niej wynikających, z uwzględnieniem odpowiednich Rezolucji i Decyzji, w sprawach zarówno szczegółowych, jak i ogólnych związanych z przestrzeganiem postanowień Konwencji.

Niniejszy Przewodnik nie jest prawnie wiążący.

2. Niniejszy Przewodnik odnosi się do spraw przestrzegania postanowień Konwencji związanych z obowiązkami z niej wynikającymi, z uwzględnieniem odpowiednich Rezolucji i Decyzji. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- a) wyznaczenie Organu(ów) Administracyjnego(ych) i Organ(ów) Naukowego(ych) (Art. IX);
- b) dopuszczenie handlu okazami ujętymi w CITES tylko w zakresie zgodnym z procedurami określonymi w Konwencji (Art. III, IV, V, VI, VII i XV);
- c) podjęcie odpowiednich środków krajowych w celu wprowadzenia w życie postanowień Konwencji oraz zakazu handlu naruszającego jej postanowienia (Art. VIII ust. 1);
- d) prowadzenie ewidencji handlu i składanie okresowych sprawozdań (Art. VIII ust. 7 i 8);
oraz
- e) jak najszybsze reagowanie na powiadomienia Sekretariatu dotyczące informacji, że gatunek znajdujący się w Załączniku I lub II jest zagrożony przez handel okazami tego gatunku lub że postanowienia Konwencji nie są skutecznie wdrażane (Art. XIII).

3. Procedury opisane w niniejszym Przewodniku nie naruszają jakichkolwiek praw i obowiązków, ani też nie ograniczają mocy prawnej jakiejkolwiek procedury rozstrzygania sporów w ramach Konwencji.

Zasady ogólne

4. W sprawach przestrzegania postanowień Konwencji przyjmuje się podejście oparte na wsparciu i nieantagonistyczne, mając na względzie zapewnienie długoterminowego przestrzegania postanowień Konwencji.

5. Sprawy przestrzegania postanowień Konwencji rozwiązuje się możliwie jak najszybciej. Takie sprawy rozważa się w sposób uczciwy, spójny i przejrzysty. W taki sam sposób stosuje się następnie podjęte środki dotyczące przestrzegania postanowień Konwencji.
6. Na ogół, ustalenia, sprawozdania i powiadomienia dotyczące spraw przestrzegania postanowień Konwencji nie są traktowane jako poufne.

Jednakże, wymiana informacji między Sekretariatem i poszczególnymi Stronami dotyczących konkretnych spraw związanych z przestrzeganiem postanowień Konwencji jest na ogół poufna.

7. Decyzje ustalające, czy zamknąć czy kontynuować spór dotyczący spraw przestrzegania postanowień Konwencji podejmuje się zgodnie z regulaminem organu rozważającego sprawę i, na ogół, podaje się uzasadnienie.
8. Sekretariat przekazuje decyzje dotyczące przestrzegania postanowień Konwencji właściwym organom.

Różne organy i ich obowiązki związane z przestrzeganiem postanowień Konwencji

9. Sprawami przestrzegania postanowień Konwencji zajmują się następujące [wymienione niżej] organy CITES. Ich główne obowiązki związane z przestrzeganiem postanowień Konwencji są przedstawione poniżej.
10. Konferencja Stron:
  - a) przedstawia ogólne wytyczne polityczne dotyczące spraw przestrzegania postanowień Konwencji;
  - b) kieruje i nadzoruje rozwiązywanie spraw przestrzegania postanowień Konwencji, zwłaszcza określając kluczowe obowiązki i procedury;
  - c) w razie konieczności ocenia decyzje Stałego Komitetu dotyczące konkretnych spraw przestrzegania postanowień Konwencji; oraz
  - d) może przekazać pewne uprawnienia Stałemu Komitetowi lub innym organom CITES, zgodnie z Konwencją.

11. Kiedy Konferencja Stron decyduje się, aby samodzielnie wykonać zadania przekazane Stałemu Komitetowi, stosuje ona te same procedury, jakie opisano poniżej w odniesieniu do Stałego Komitetu.
12. Postępując zgodnie z instrukcjami i uprawnieniami przekazanymi przez Konferencję Stron, Stały Komitet zajmuje się ogólnymi i szczegółowymi sprawami przestrzegania postanowień Konwencji, obejmującymi:
  - a) monitorowanie i ocenę ogólnego wypełniania obowiązków wynikających z Konwencji;
  - b) doradzanie i pomaganie Stronom w wypełnieniu obowiązków wynikających z Konwencji;
  - c) weryfikowanie informacji;
  - d) podjęcie środków zapewniających przestrzeganie postanowień Konwencji, jakie opisano poniżej.
13. Postępując zgodnie z instrukcjami i uprawnieniami przekazanymi przez Konferencję Stron, Komitety ds. Zwierząt i Roślin doradzają i pomagają Stałemu Komitetowi i Konferencji w sprawach przestrzegania postanowień Konwencji, m.in. wykonując konieczne przeglądy, konsultacje, oceny i sprawozdania. Komitetom tym powierza się konkretne zadania w zakresie rozwiązywania spraw związanych z Przeglądem Znaczącego Handlu.
14. Sekretariat:
  - a) pomaga i udziela wsparcia Komitetom ds. Zwierząt i Roślin, Stałemu Komitetowi i Konferencji Stron w wykonywaniu ich funkcji związanych ze sprawami przestrzegania postanowień Konwencji, jakie określono w Przewodniku oraz, jeśli jest to właściwe, zgodnie z procedurami ustalonymi w odpowiednich Rezolucjach i Decyzjach;
  - b) otrzymuje, ocenia i przekazuje Stronom informacje dotyczące spraw przestrzegania postanowień Konwencji;
  - c) doradza i pomaga Stronom w wypełnieniu obowiązków wynikających z Konwencji;
  - d) opracowuje zalecenia prowadzące do przestrzegania postanowień Konwencji; oraz

- e) monitoruje wdrażanie Decyzji dotyczących przestrzegania postanowień Konwencji.

Postępowanie w konkretnych sprawach przestrzegania postanowień Konwencji

A. Identyfikacja potencjalnych spraw przestrzegania postanowień Konwencji

15. Roczne i dwuletnie sprawozdania, teksty aktów prawnych oraz inne specjalne sprawozdania i odpowiedzi na wystąpienia o informacje, np. w ramach Przeglądu Znaczącego Handlu lub Krajowego Projektu Legislacyjnego, stanowią główne, chociaż nie jedyne środki monitorowania wypełniania obowiązków wynikających z Konwencji.
16. Sekretariat przekazuje zainteresowanej Stronie otrzymane przez siebie informacje dotyczące przestrzegania przez nią postanowień oraz porozumiewa się z tą Stroną w tej sprawie.
17. W odpowiedzi, Strona informuje Sekretariat jak najszybciej o wszelkich istotnych faktach w zakresie, w jakim pozwala jej na to prawo oraz, jeśli jest to właściwe, proponuje środki zaradcze. Jeśli Strona uważa, że wskazane jest dochodzenie, to takie dochodzenie może przeprowadzić jedna lub dwie osoby upoważnione przez Stronę.
18. Każda Strona zaniepokojona sprawami związanymi z handlem okazami gatunków ujętych w CITES prowadzonym przez inną Stronę może poruszyć tę sprawę bezpośrednio z tą Stroną i/lub wystąpić o pomoc do Sekretariatu.
19. Same Strony zachęca się do przekazania Sekretariatowi wczesnego ostrzeżenia o jakimkolwiek problemie związanym z przestrzeganiem postanowień Konwencji, w tym niezdolności do przedstawienia informacji w określonym terminie, oraz określenia jej przyczyn i potrzebnej pomocy.
20. Jeśli występują problemy związane z przestrzeganiem Konwencji, zainteresowanym Stronom zapewnia się wszelką pomoc w ich wyeliminowaniu w rozsądnym czasie, w razie konieczności z pomocą Sekretariatu.

B. Rozważenie spraw dotyczących przestrzegania postanowień Konwencji

21. Jeśli Strona nie podejmuje środków zaradczych w rozsądnym terminie, Sekretariat kieruje sprawę przestrzegania postanowień Konwencji do Stałego Komitetu, w bezpośrednim kontakcie z zainteresowaną Stroną.

22. Jeśli sprawa przestrzegania postanowień Konwencji w inny sposób zostaje skierowana do Stałego Komitetu zgodnie z regulaminem, Stały Komitet:
- a) przekazuje sprawę do Sekretariatu, aby ten podjął działania zgodnie z procedurą określoną w ust. 16-20 powyżej;
  - b) odrzuca ją jako błahą lub źle uzasadnioną;
  - c) w wyjątkowych okolicznościach, po konsultacjach z zainteresowaną Stroną, stosuje określone poniżej procedury.
23. Kiedy sprawy przestrzegania postanowień Konwencji są kierowane do Stałego Komitetu, czyni się to na ogół w formie pisemnej, łącznie ze szczegółowym określeniem, o które konkretne obowiązki chodzi, i oceną powodów, dla których zainteresowana Strona może nie być w stanie spełnić tych obowiązków.
24. Kiedy sprawa przestrzegania postanowień Konwencji jest kierowana do Stałego Komitetu, Sekretariat niezwłocznie informuje o tym zainteresowaną(e) Stronę(y).
25. Stały Komitet odrzuca sprawy przestrzegania postanowień Konwencji, które uważa za błahe lub źle uzasadnione.

Jeśli Stały Komitet decyduje, że przedłożenie sprawy nie jest błahe lub źle uzasadnione, zainteresowanej Stronie zapewnia się możliwość przedstawienia uwag w rozsądnym terminie.

26. Stały Komitet podejmuje decyzję, czy zebrać lub wystąpić o więcej informacji dotyczących sprawy przestrzegania postanowień Konwencji, kiedy tylko takie informacje można znaleźć, oraz czy wystąpić do zainteresowanej Strony o zaproszenie do gromadzenia i weryfikacji informacji na terytorium tej Strony albo gdziekolwiek indziej, gdzie można znaleźć takie informacje.
27. Zainteresowana Strona ma prawo uczestniczenia w dyskusjach dotyczących przestrzegania przez nią postanowień Konwencji, zgodnie z regulaminem właściwego organu.
28. Jeśli Strona nie może ocenić środków finansowych potrzebnych dla uczestniczenia w spotkaniach CITES, na których rozważane jest przestrzeganie przez nią postanowień Konwencji,

może ona wystąpić o pomoc ze strony Sekretariatu lub Stałego Komitetu w ustaleniu takich środków.

C. Środki mające zapewnić przestrzeganie postanowień Konwencji

29. Jeśli sprawa przestrzegania postanowień Konwencji nie została rozwiązana, Stały Komitet decyduje o podjęciu jednego lub więcej z następujących środków:
- a) udzieleniu porady, przekazaniu informacji i ułatwieniu we właściwy sposób udzielenia zainteresowanej Stronie pomocy i innego rodzaju wsparcia w budowaniu potencjału;
  - b) wystąpieniu do zainteresowanej Strony o specjalne sprawozdanie;
  - c) wydaniu ostrzeżenia na piśmie, z prośbą o odpowiedź i ofertą pomocy;
  - d) zaleceniu konkretnych działań w zakresie budowania potencjału, jakie ma podjąć zainteresowana Strona;
  - e) udzieleniu pomocy, dokonaniu oceny technicznej i przeprowadzeniu misji weryfikacyjnej wewnątrz kraju, na zaproszenie zainteresowanej Strony;
  - f) wysłaniu publicznego powiadomienia o sprawie przestrzegania postanowień Konwencji za pośrednictwem Sekretariatu do wszystkich Stron, informującego je, że zwrócono uwagę Stronie na sprawy przestrzegania postanowień Konwencji oraz że dotychczas nie miała miejsca zadowalająca reakcja lub działanie;
  - g) przekazuje ostrzeżenie zainteresowanej Stronie, która nie wypełnia swoich obowiązków, np. w zakresie składania raportu krajowego i/lub Krajowego Projektu Legislacyjnego;
  - h) zwraca się o przedłożenie Stałemu Komitetowi planu działań mających zapewnić przestrzeganie postanowień Konwencji przez zainteresowaną Stronę, określającego odpowiednie kroki, terminy, w jakich kroki te powinny zostać wykonane, i środki oceny, czy zostały one wykonane z powodzeniem.
30. W niektórych przypadkach Stały Komitet podejmuje decyzję o zaleceniu zawieszenia działań komercyjnych albo wszelkiego obrotu okazami jednego lub więcej gatunków ujętych w CITES, zgodnie z Konwencją. Takie zalecenie może zostać sformułowane w przypadkach, gdy nie

rozwiązano kwestii nieprzestrzegania przez Stronę postanowień Konwencji, które ma charakter stały, zaś Strona nie wykazuje woli dojścia do przestrzegania tych postanowień albo też Państwo nie będące Stroną nie wydaje dokumentacji, o której mowa w Art. X Konwencji. Takie zalecenie jest zawsze i jawnie oparte na postanowieniach Konwencji oraz wszelkich obowiązujących Rezolucjach i Decyzjach Konferencji Stron¹.

31. Wykaz środków powyżej niekoniecznie stanowi wyczerpującą listę dotychczas zastosowanych środków.
32. Kiedy Stały Komitet podejmuje decyzję dotyczącą jednego lub więcej środków wymienionych powyżej, bierze on pod uwagę:
  - a) potencjał zainteresowanej Strony, zwłaszcza krajów rozwijających się, a zwłaszcza najslabiej rozwiniętych i małych wyspiarskich Państw rozwijających się, i Stron dokonujących transformacji gospodarki;
  - b) takie czynniki, jak przyczyna, rodzaj, stopień i częstotliwość nieprzestrzegania postanowień Konwencji;
  - c) stosowność środków, tak aby były proporcjonalne do wagi problemu związanego z nieprzestrzeganiem postanowień Konwencji;
  - d) możliwy wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie, mając na względzie uniknięcie negatywnych skutków.

Aspekty te są wyraźnie określone w zaleceniach Stałego Komitetu.

D. Monitorowanie i wdrażanie środków zmierzających do zapewnienia przestrzegania postanowień Konwencji

33. Z pomocą Sekretariatu, Stały Komitet monitoruje działania podjęte przez zainteresowaną Stronę w celu wdrożenia zastosowanych środków. W tym zakresie, Stały Komitet może m.in.:

---

¹ Obecnie są to:

- Rezolucja Konf. 11.17 (zm. CoP14) (Raporty krajowe);
- Decyzja 14.29 (Prawo krajowe wdrażające Konwencję);
- Rezolucja Konf. 12.8 (zm. CoP13) (Przegląd znaczącego handlu okazami gatunków ujętych w Załączniku II);
- Art. XIII Konwencji i Rezolucja Konf. 11.3 (zm. CoP14) (Przestrzeganie i egzekwowanie); oraz
- Rezolucja Konf. 11.1 (zm. CoP14) (Ustanowienie komitetów).

- a) zwrócić się do zainteresowanej Strony o przedłożenie raportów z postępów w wykonaniu działań, zgodnie z harmonogramem;
- b) zorganizować, na zaproszenie zainteresowanej Strony, techniczną ocenę w obrębie kraju i misję weryfikacyjną.

W świetle postępów, Stały Komitet podejmuje decyzję o dostosowaniu podjętych przez siebie środków lub podjęciu innych środków.

- 34. Na ogół, na każdym spotkaniu Stałego Komitetu dokonuje się przeglądu dotychczasowych zaleceń dotyczących zawieszenia obrotu. Są one również monitorowane przez Sekretariat w okresie między sesjami. Zalecenie dotyczące zawieszenia obrotu uchyla się, kiedy tylko rozwiązana zostanie kwestia przestrzegania postanowień Konwencji albo dokonano wystarczających postępów. Sekretariat powiadamia Strony o każdym przypadku uchylecia takiego zalecenia w możliwie najkrótszym czasie.
- 35. W niektórych przypadkach ogólne wytyczne zawarte w ust. 33 i 34 uzupełnia się bardziej precyzyjnymi postanowieniami dotyczącymi konkretnych kategorii spraw przestrzegania postanowień Konwencji, np. w przypadku znaczącego handlu okazami gatunków ujętych w Załączniku II, określonych w dotyczących nich Rezolucjach i Decyzjach.

Sprawozdawczość i przeglądy

- 36. Stały Komitet składa Konferencji Stron sprawozdania dotyczące przestrzegania postanowień Konwencji. Sekretariat składa Stałemu Komitetowi i Konferencji Stron sprawozdania dotyczące przestrzegania postanowień Konwencji.
- 37. Konferencja Stron może okresowo dokonywać przeglądu niniejszego dokumentu i go zmieniać, jeśli będzie to właściwe.